

Dansa dels Quatre Cantons

Els Prats de Rei

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Plaça Major
Emplaçament A la Plaça Major de la Vial de Prats de Rei.
Alçada: 607

Coordenades:

Latitud: 41.70553
Longitud: 1.54164
UTM Est (X): 378665
UTM Nord (Y): 4618110

Classificació

Número de fitxa 08170 - 104
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Modern Popular
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Científic
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Pessebre Vivent](#)

Autoria de la fitxa Jordina Sales Carbonell
Data de registre de la fitxa: dj., 09/06/2016 - 02:00

Descripció

La Dansa dels Quatre Cantons, denominada 'Ball dels Quatre Cantons' per Joan Amades, el protagonitzaven originalment quatre parelles de pabordes que se situaven a cadascun dels quatre extrems de la plaça Major

(d'aquí el nom de la dansa). Cada parella portava una almorratxa a les mans.

La dansa es divideix en tres parts, cadascuna de les quals té la seva pròpia melodia. A l'inici de la dansa, les quatre parelles feien un passeig al voltant de la plaça tot marcant un punteig relliscat de ball pla. A continuació, cada parella feia un ball individual mentre les altres s'esperaven, que consistia en que el dansaire feia un rí stol a la noia mentre es deixaven anar de mans i el noi feia un punteig saltat de recules; la noia, portadora de l'almorratxa en aquests moments, corria darrere el dansaire. Per últim, les quatre parelles s'agafaven de les mans, es feia una rotllana i s'executava un ball 'sever, solemne i cerimoniós' (AMADES, 1953, vol IV: 810) consistent en una sardana, amb vuit passes cap a la dreta i vuit a l'esquerra.

Després d'uns anys de no ballar-se, la dansa s'ha recuperat i es representa amb vestits d'època (s. XIX) que custodia l'Agrupació Cultural i Recreativa Sigarra.

Observacions:

IMATGE 1: Gràfics i figures de la Dansa dels Quatre Cantons, segons AMADES, 1953, vol. IV, p. 807.

IMATGE 2: Tornada de la Dansa dels Quatre Cantons. Transcripció musical del mestre J. Tomàs recollida a AMADES, 1953, vol. IV, p. 806.

Història

Els pabordes eren procuradors de confraries religioses i, com a tals, tenien un gran protagonisme en la vida pública dels segles passats. Aquest fet va propiciar que moltes danses tradicionals catalanes fossin protagonitzades per aquests personatges i es creà un gènere específic de dansa popular: 'el ball dels pabordes', el màxim exponent del qual el trobem conservat a Sant Joan de les Abadesses (ball declarat Festa Patrimonial d'Interès Nacional), on s'executa una dansa amb un esquema i essència molt similars a la de Prats de Rei.

Històricament la dansa dels Quatre Cantons es ballava a la Plaça Major. Quan Joan Amades va publicar el seu *Costumari Català* (1953) s'indicava que la Dansa dels Quatre Cantons feia ja molts anys que no es ballava, i el mateix s'afirma al *Cançoner Popular de Catalunya* publicat l'any 1936 pel mateix autor. Però el 1971, amb motiu de la celebració del primer Pessebre Vivent de Prats de Rei, es va recuperar la dansa, la qual es representa al final de l'adoració dels pastors, i per tant en el seu espai físic original que havia estat sempre la Plaça Major de Prats de Rei.

Bibliografia

AMADES GELATS, Joan (1953): *Costumari Català. El curs de l'any*, vol. IV, Salvat Editores, Barcelona, p. 806-807, 809-810, 1083.

GRAFICS I FIGURES DEL BALL DELS QUATRE CANTONS,
DELS PRATS DE REI, A LA COMARCA D'ANOIA

The image shows a musical score for a dance tune, consisting of 12 staves of notation. The notation is written in a single system, with each staff containing a line of music. The music is written in a style that suggests a traditional dance tune, with a mix of eighth and sixteenth notes, and rests. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 3/8. The score ends with a double bar line and a repeat sign. The text below the score reads: "Tonada del ball dels Quatre Cantons, dels Prats de Rei, a la comarca d'Anoia. Recollida per l'autor. Transcripció musical del mestre J. Tomàs."